

מערך שיעור-תקשורת ותרבות- שימושים וסיפוקים וגישת ההתקבלות

ד"ר אלה בן עטר ואמיר ברקאי

הערות טכניות-

- המערך מותאם לשני שיעורים כפולים.
- יש צורך במחשב מקרן מסך ואינטרנט בכיתה.

נושא השיעור- תיאורית שימושים וסיפוקים ומחקרי התקבלות. יש לשים לב ששיעור זה מגיע ברצף

אחרי שיעורי המבוא של תקשורת ותרבות (מהי תרבות, טקסטים בתרבות, וסוגות)

מהלך השיעור-

1. פתיחה- **שקופית מס' 2** - מציגים בפני התלמידים את הקטעים המצורפים (לינקים לסרטונים ביוטיוב) ושואלים מה הם הרגישו במהלך הצפייה בהם.
-אחרי הצפייה בקטעים עוברים **לשקופית מס' 3** ומסבירים לתלמידים כי נושא השיעור הוא תיאוריה שנקראת "שימושים וסיפוקים" המתמקדת, בין השאר, בצרכים של קהל צרכני התקשורת ובדרך של כלי התקשורת לספק אותם.
2. **סקר הצפייה הגדול**- בחלוקה לזוגות או לקבוצות גדולות יותר (תלוי במספר התלמידים בכיתה) נצא למשימת סקר צפייה ברחבי בית הספר במטרה לבחון את הרגלי הצפייה בטלוויזיה של התלמידים והמורים בבית הספר.

סקר הצפייה הגדול - דף הנחיות

- כחלק מתפקידכם כתלמידי מגמת תקשורת התבקשתם לבצע סקר צפייה ברחבי בית הספר.
- תלמידי רדיו מתבקשים להקליט את תשובות הסקר באמצעות מכשירי הקלטה, תלמידי וידאו מתבקשים לצלם את תשובות הנסקרים באמצעות הטלפון הנייד (צילום וידאו).
- הקפידו על קבלת תשובות מלאות מהנסקרים.
- המטרה העיקרית של הסקר לבחון לא רק במה צופים קהל הנסקרים אלא גם במה הסיבות שהם צופים בכך.

הסקר-

- צאו לרחבי בית הספר ובדקו בקרב המורים או התלמידים (בהתאם למה שנתבקשתם על ידי המורה) את תשובותיהם לשאלות הבאות **(תלמידי רדיו- יש להקליט את התשובות במכשירי הקלטה):**

1. מה הן התכניות שאתה נוהג לצפות בהן בקביעות ולמה?
2. מה הם הדברים שהכי מעניינים אותך בצפייה בתכנית בטלוויזיה?(לא שמות של תכניות תיאור של דברים ספיציפיים)
3. אילו תכניות תבחר שלא לצפות בהן?
4. מה הסיבות לבחירה לא לצפות בתכנית טלוויזיה מסוימת?
5. מהי תכנית טלוויזיה מוצלחת בעיניך?
6. מה יגרום לתכנית טלוויזיה להיות נצפית יותר?
7. שאלה למורים שהם הורים- אילו תכניות לא תאפשר לילדיך לצפות בהן ומדוע?
8. שאלה למורים שהם הורים- אילו תכניות תמליץ או תדחוף את ילדך לצפות בהן ומדוע?

המשך השיעור-

3. חוזרים לכיתה ומציגים את הממצאים. מנסים לנסח מסקנות העולות מהתוצאות שהביאו התלמידים עורכים דיון קצר לגבי הרגלי צפייה וצריכה של תכנים תקשורתיים.
4. **שקופיות 5-9**- נציג ונסביר את עיקרי האסכולה "שימושים וסיפוקים" כולל התייחסות לארבעת סוגי הצרכים .
5. **שקופית 10** - נדגים ונסביר דוגמאות לכל צורך מתוך קטעים המופיעים בקישורים בשקופית (לינקים ליוטיוב).
6. **שקופיות 11-12**- הצגת "האדם מעל התקשורת".
7. **שקופיות 11-17** - המשך הצגת התאוריה ומחקר בנוגע לתרבות הפנאי בישראל (כ"ץ וגורביץ).
8. **שקופית 18**- האם אפשר בלי תקשורת ,
9. **שקופית 19** - שלושת סוגי קהל התקשורת -נציג ונסביר ולאחר מיכן נעבור למחקרי התקבלות.
10. **שקופיות 20-26** - נתייחס למחקרי ההתקבלות, למנוח קהילה פרשנית ולגישות לפענוח טקסט .

11. **שקופיות 27-28** - נסגור את הנושא בהצגת דוגמאות לשאלות בנושא מתוך בחינת הבגרות.